

BESLISVOORSTEL RAAD BLARICUM

Besluitvormend orgaan

Gemeente Blaricum – Gemeenteraad

Gemeentecode

Blaricum

Onderwerp

Beleidsplan Bestaanszekerheid 2024–2028

Portefeuillehouder

Lanphen, J.

Openbaar

Ja

Korte inhoud

Conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening dient er elke vier jaar een nieuw beleidsplan te worden vastgesteld en geëvalueerd. Hierbij wordt het nieuwe beleidsplan Bestaanszekerheid ter goedkeuring aan u voorgelegd.

Besluiten

1. Het Beleidsplan Bestaanszekerheid 2024–2028 vaststellen.

Aanleiding voorstel

Armoede en schulden zijn niet altijd met elkaar verbonden, maar armoede vergroot wel het risico op schulden. Het begrip armoede verwijst naar een gebrek aan financiële middelen om in de eerste levensbehoeften te voorzien, zoals voeding, huisvesting en verwarming. Schulden ontstaan wanneer iemand zijn financiële verplichtingen niet meer kan nakomen. Volgens de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening zijn gemeenten verplicht om schuldhulpverlening aan te bieden, meestal vastgelegd in een schuldhulpverleningsbeleidsplan.

Aangezien armoede en schulden vaak samengaan, zijn deze onderwerpen nauw met elkaar verbonden. Armoedebeleid wordt in onze gemeente vormgegeven door middel van bijzondere bijstand, energietoelagen, werktoeleiding en andere voorzieningen. Om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien, hebben we extra voorzieningen vastgelegd in Meedoen HBEL (ook wel kindarrangement genoemd). Hoewel we geen afzonderlijk armoedebeleidsplan hebben, hanteren we de richtlijnen / voorwaarden voor bijzondere bijstand.

In feite streven we naar financiële bestaanszekerheid, zoals beschreven in het rapport "Een zeker bestaan II" van de Commissie sociaal minimum. Met het voorliggende beleidsplan Bestaanszekerheid bouwen we hierop voort, waarbij we armoede en schulden met elkaar verbinden.

Inwoners met schulden vinden we vaak op plaatsen waar mensen in armoede worden geholpen, zoals bij onze maatschappelijke partners, waaronder Schuldhulpmaatjes, Humanitas en de Voedselbank. Aangezien niet alle mensen met schulden per definitie arm zijn, zijn de oorzaken van schulden divers. Dit vereist een proactieve aanpak van de gemeente om schulden zo vroeg mogelijk te signaleren en aan te pakken om erger te voorkomen. Het beleidsplan Bestaanszekerheid richt zich op verschillende speerpunten, waaronder de vroeg signalering van beginnende schulden en preventie (VS&P).

Doel

Het doel van het beleidsplan Bestaanszekerheid is om een kader te bieden voor de aanpak van armoede en schulden binnen de gemeente, in overeenstemming met de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit beleidsplan richt zich op verschillende aspecten.

- Vroegsignalering en Preventie (VS&P): We maken een onderscheid tussen preventie, gericht op het voorkomen van schulden, en vroegsignalering, gericht op het tijdig opsporen van beginnende schulden en het bieden van passende hulp om erger te voorkomen.
- Maatwerk: We sluiten aan bij de visie van het sociaal domein waarin maatwerk centraal staat, zowel lokaal als landelijk.
- Stress-sensitieve dienstverlening: We streven ernaar de stress die armoede en schulden veroorzaken te verminderen door laagdrempelige, op maat gemaakte diensten aan te bieden.
- Samenwerking met partners: We versterken zowel interne als externe samenwerking om schulden eerder te signaleren en de bekendheid van schuldhulpverlening te vergroten.
- Extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen: We richten ons specifiek op zelfstandigen, statushouders en jongeren, met extra inspanningen om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien.
- Budgetcoaching: We versterken de budgetcoaching door dichterbij de inwoners aanwezig te zijn en de samenwerking met andere instanties te intensiveren.

Het beleidsplan tracht dus niet alleen het ontstaan van schulden te voorkomen en te beheersen, maar ook armoede te verminderen door middel van proactieve en op maat gemaakte ondersteuning, in samenwerking met verschillende partners en met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare groepen in de gemeente.

Toelichting besluit (argumenten)

In onze gemeenten constateren we momenteel nog geen directe toename van het aantal inwoners met schuldproblematiek. Echter, we zien wel een aanzienlijke toename in het aantal inwoners dat een beroep doet op de Voedselbank en vragen stelt over geldzorgen (zoals bij het Leefstijlpunt).

Bij de Voedselbank is de grootste groep alleenstaanden. Daarnaast viel op dat geldzorgen in 2023 tot de top 3 van meest gestelde vragen behoorden bij Versa Welzijn. Bovendien merkt Humanitas een groeiende vraag naar formulierenhulp onder zelfstandigen, anderstaligen en gescheiden alleenstaanden, die ook tot de top 3 behoren. Hoewel de cijfers nog geen stijging laten zien, constateren we wel een groeiende doelgroep, met name door de toename van zelfstandigen (o.a. ZZP-ers). De komende jaren zetten we ons in voor de ontwikkeling van een robuust dashboard voor de schuldhelpverlening, waardoor we meer data kunnen verzamelen en analyseren.

Duurzaamheid

–

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Wet gemeentelijke schuldhelpverlening

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

Het betreft een gezamenlijk voorstel van de HBEL-gemeenten. De uitvoering van de gemeentelijke schuldhelpverlening is ondergebracht bij maatschappelijke zaken HBEL.

Kanttekeningen

Het beleidsplan Bestaanszekerheid dat nu voorligt, is het resultaat van de lopende transformatie in het sociaal domein, die gebaseerd is op de HBEL-visie op het sociaal domein. Deze transformatie houdt in dat we vanuit onze afdeling Maatschappelijke Zaken HBEL laagdrempelige hulp bieden en een meer outreachende en proactieve aanpak hanteren. Het beleidsplan richt zich primair op de verdere ontwikkeling van het uitvoerende team schuldhelpverlening binnen Maatschappelijke Zaken HBEL in Huizen. Hoewel het beleidsplan minder gericht is op onze lokale situatie, sluit het wel aan bij onze wensen en behoeften, onder andere door te focussen op ZZP'ers, het verbeteren van het dashboard en het intensiveren van samenwerking met onze maatschappelijke partners.

Het beleidsplan heeft enige vertraging opgelopen, dus nu wordt er een inhaalslag gemaakt. Het team schuldhelpverlening zal meer zichtbaar zijn in onze dorpen, laagdrempelig en direct bereikbaar zijn, en het dienstenaanbod zal aanzienlijk worden uitgebreid. Ook bestaande diensten worden verbeterd, zoals het uitbreiden van vroegsignalering van schulden naar de gemeentelijke belastingen. Deze activiteiten

vereisen coördinatie vanuit het team schuldhulpverlening. En waar passend zullen wij onze lokale initiatieven hierop afstemmen, zoals het koppelen van het Leefstijlpunt aan het team schuldhulpverlening. Hiervoor zullen wij onze lokale situatie de komende periode goed gaan monitoren.

Financiën

In hoofdstuk 7 van het Beleidsplan staat een financiële onderbouwing van de totale kosten. Hieronder staat het financiële plaatje voor de gemeente uitgewerkt. De twee pilots (saneringskredieten voor jongeren én een budgetcoach anderstaligen) kunnen bekostigd worden uit bestaande middelen. De trainingen ten behoeve van stress-sensitieve dienstverlening kunnen worden gefinancierd uit het reguliere opleidingsbudget.

BLARICUM

	Rek.2021	Rek.2022	Rek.2023	Begr.2024	Begr.2025 ev
SHV	25.354	15.061	17.625	45.600	45.600
VS & P	1.442	7.344	9.730		
Totaal	26.796	22.405	27.355	45.600	45.600

De begroting 2024 ev Schuldhulpverlening is inclusief raming voor VS & P

	Rek.2021	Rek.2022	Rek.2023	Begr.2024	Begr.2025 ev
Bijzondere bijstand	148.400	102.025	159.221	143.000	143.000
Energietoeslag		379.600	407.600		
Kindarrangement	37.636	42.937	42.406	60.000	60.000
Totaal	186.036	524.562	609.227	203.000	203.000

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

De uitvoering vindt grotendeels plaats binnen het team Schuldhulpverlening en Vroegsignalering en Preventie. Er vindt jaarlijks een evaluatie van het beleidsplan plaats.

Communicatie

Naast de gebruikelijke communicatiemiddelen, als website en social media, gaan we gebruik maken van de volgende communicatiemiddelen waarin we de samenwerking opzoeken met onze ketenpartners:

1. folders maken;
2. nieuwsbrieven maken voor klanten en ketenpartners;

3. nieuwsbrieven maken met het UWV/ SVB, en:
4. informatiemiddagen organiseren op diverse locaties

Bijlagen

Bijlage 1: Beleidsplan Bestaanszekerheid 2024–2028

Bijlage 2: Advies Adviesraad SD Beleidsplan Bestaanszekerheid

Bijlage 3: Advies Adviesraad SD Gemeentelijke schuldhulpverlening

Bijlage 4: Advies Adviesraad SD Bijzondere bijstand

Bijlage 5: Brief aan Adviesraad SD

Bijlage 6: Raadsbesluit

Steller

L. Eisses(leiss).

Registratiedatum

2 mei 2024